

FOCUS · La població activa en perspectiva

La població activa depèn de dos factors: la població en edat de treballar i el percentatge que està actiu (taxa d'activitat). Les dinàmiques recents de les dues variables per grups demogràfics (nacionalitat, edat i gènere) ens ajudaran a entendre la caiguda de la població activa i a projectar-ne l'evolució a mitjà termini.

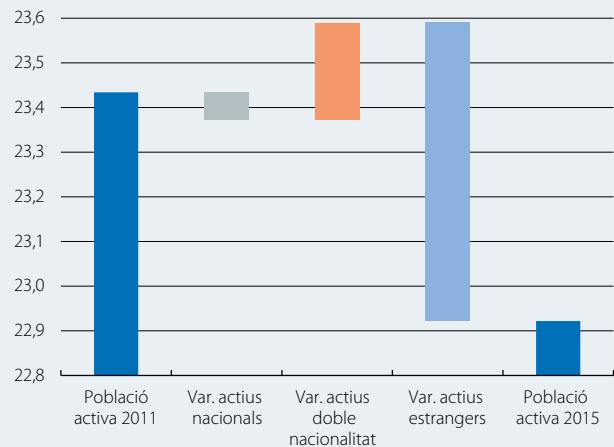
El repartiment del descens de la població activa entre el 2011 i el 2015 per nacionalitats (vegeu el primer gràfic) evidencia el protagonisme de l'estrangera, mentre que l'espanyola ha experimentat una lleugera reculada i la de doble nacionalitat, un augment. No obstant això, la lleugera caiguda de la població activa espanyola camufla una evolució molt dispar per gènere i per edat (vegeu el segon gràfic). El menor pes de les generacions joves ha determinat el descens de la població activa a la franja entre 25 i 34 anys.¹ D'altra banda, la taxa d'activitat del grup entre 16 i 24 anys va caure de manera significativa, situació que seria positiva si, més endavant, comportés una força laboral més formada. Aquest replegament de la població activa jove ha estat compensat pel desplegament de la dels més grans, que ha augmentat perquè també ho han fet el volum de població en aquesta franja d'edat i la taxa d'activitat de les dones de més de 35 anys i dels homes de més de 55.

A partir de les projeccions de població de l'INE i de tres hipòtesis diferents sobre la taxa d'activitat, es poden estimar tres escenaris per a la tendència de la població activa en els cinc pròxims anys (vegeu el tercer gràfic).² El primer assumeix que les taxes d'activitat es mantenen constants en el nivell del 2015. Arran de l'envelliment demogràfic, la població activa cauria en més de 800.000 persones fins al 2020. El segon contempla un lleuger augment de la taxa d'activitat de les dones de mitjana edat i, sobretot, una pujada de la taxa d'activitat dels individus més grans de 55 anys, de manera que s'aproparia al patró observat en altres països de la zona de l'euro. Aquest escenari, que considerem que és el més plausible, comportaria un increment de la població activa de 400.000 persones. El tercer implica ascensos més importants de les taxes d'activitat i, conseqüentment, de la població activa. D'aquest exercici es desprèn que, malgrat que el pes de la població jove disminuirà, els increments esperats de la taxa d'activitat dels grups de més edat, en especial de les dones, faran que la població activa en conjunt continuï augmentant a mitjà termini.

1. L'emigració amb prou feines ha contribuït a aquest descens.
2. En els tres escenaris, el canvi de la població de més de 16 anys entre el 2015 i el 2020, de 100.000 persones en total, ve determinat per les projeccions de l'INE. Les hipòtesis de la taxa d'activitat es duen a terme pel total de 30 grups de l'anàlisi: l'encreuament de cinc trams d'edat (16-24, 25-34, 35-44, 45-54 i 55+), tres nacionalitats (espanyola, doble i estrangera) i dos gèneres (home i dona).

Població activa

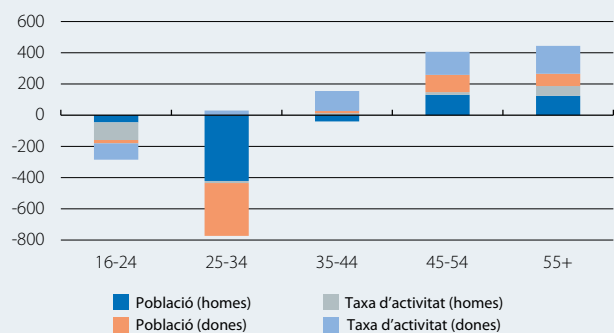
(Millions)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE (EPA).

Desglossament del canvi de la població activa dels espanyols *

Variació entre el 2011 i el 2015 (milers)

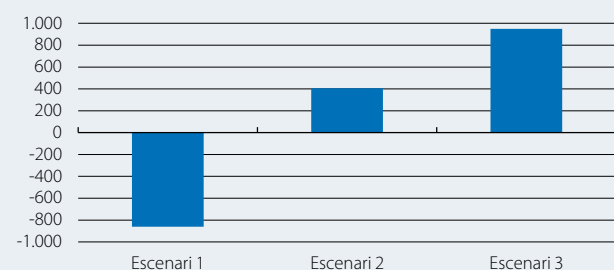

Nota: $PA_{2015} - PA_{2011} = TA_{2015} (P_{2015} - P_{2011}) / 100 + P_{2011} (TA_{2015} - TA_{2011}) / 100$, on PA és la població activa, P és la població més gran de 16 anys i TA és la taxa d'activitat. El primer factor és l'efecte dels canvis de P i el segon, de la TA. S'efectua aquest càlcul per grups d'edat i de gènere.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE (EPA).

Canvi de la població activa entre 2015 i el 2020 *

Variació (milers)

Nota: * En els tres escenaris, es considera que la població de 16 anys o més augmenta en 100.000 entre el 2015 i el 2020, segons les projeccions de l'INE. En l'escenari 1, s'assumeix que les taxes d'activitat per grups es mantenen el 2020 com el 2015. En l'escenari 2, la taxa d'activitat de les dones espanyoles de 45 a 54 anys puja 3 punts i la dels més grans de 55 anys, 7 punts, llevat dels de doble nacionalitat. En l'escenari 3, els augments de les taxes d'activitat d'aquests grups són de 5 i de 10 punts, respectivament, i també puja 3 punts la de les dones de 35 a 44 anys.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades de l'INE (EPA).